

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Szerkesztőség: Szentmihály-utca 1. sz. Telefonszám: 53.
hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Előfizetési ára

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill

Felelős szerkesztő:

Dr. FRIEDMANN GYULA.

Kiadó: PAIP GYÖRGY.

Kiadóhivatal: **Papp György könyvnyomtató intézete**
hová a hirdetési díjak küldendők.

Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyilttér sora 50 fillér.

Andrássy Gyula.

Volt egyszer egy Andrássy Gyula. A nagy Andrássy fia volt. Kevesebb tehetséggel bár és több hiusággal, de a nemzet vezéreinek egyike volt és ő volt az ortodox hatvanhetesség lelkes védelmezője. Védte a véderőjavaslatot 1889-ben és a nemzet aggodalmaival szemben megvédelmezte annak aggályos passzusait. Azután szint váltott. Az ortodox hatvanhetesből vívmányos kiegyezésfejlesztővé változott és a kényes kaszinói morál képviselője Polonyi kollegája lett. Évek óta ebben a nemzeti kosztümben ismerjük. Katonai vívmányokat kívánt. Ellensége volt az általános szavazati jognak. Ellensége volt az önálló banknak is.

Ez az Andrássy, a nemzeti irányt képviselő Andrássy, szimpatikus volt sokak előtt. Hiuságát elnézték. Nőies érzékenységet megmosolyogták. Olthatatlan féltékenységet megbocsátottak. Hiszen mégis a nemzeti irány híve volt. Ez az Andrássy meghalt. Ennek az Andrássynak minden program-pontjával élesen szembeállott az alkotmány-párt. Azokat a katonai vívmányokat, melyekért egykor fel kellett dálni az ország békéjét, sulba vetik. Azt a választójogot, melyet egykor darabont-programnak neveztek, elfogadják. A bankkérdés ellentéteit kétszínű formulákkal takargatják. Az egész program a pontozatokba foglalt két-színűség. És most mindenki láthatja, hogy Andrássy „meggyőződése” mit ér.

A katonai vívmányok oly fontosak voltak, hogy értük érdemes volt megsemmisíteni a szabadelvűpártot. Ezekért nem lehetett a nemzeti munkapártot támogatni. Ezeknek a megtagadása okozta szerinte az obstrukciót. És most mindezt szegreakasztja. Elejti azzal a könnyedséggel, amely az ő lelkiismeretének oly jellemző sajátossága. Tulteszi magát azzal, hogy — nem lehet! Ó csodálatos bölcsességű nagy vezér! Hát csak Khuen-Hédervárytól lehetett azt kívánni, de nem Károlytól is? Igaz, igaz. Nagyon jó mértékkel mér Andrássy és ha azt hiszi, hogy az ő emberei nem arra valók: igaza van. És jól teszi, ha csak ellenfeleitől követel illet, az ő hadaival nem nyerhetni csatát.

Andrássy programja a legnagyobb cinizmus. A személyi szempontok kizárólagos érvényesítése. Egy Andrássy személye körüli program az, összeállítva mindabból, ami reánézve hasznos lehet. Az ő érdekei meg vannak benne óva, de meggyőződései hová lettek? Minden félrelökve indoklás nélkül. Mert hol van a nagy választójogi átalakulás megindoklása legalább megkísértve? Ha gyengén is, ha szánalmasan is, ha csak pro forma?

Nincs sehol. Andrássy kijelenti a maga akaratát. Sic volo, sic jubeo, sit pro ratione voluntas! Hiszen, ugy-e demokraták vagyunk? De nem, Andrássy nem feudális nagy ur, csupán ügyvéd, aki vállal bármit, hanem — díjazást kíván. Tavaly más ügyet védett. Ma ismét más ügyet véd. Ez az egész.

Tavalyi vívmányos „meggyőződéseit” hitvány rongyként löki félre s talán igaza van. A jövő évben az ideieket löki éppen így sulba és igaza lesz majd akkor is. Ime egy politikus, aki minduntalan rájön, hogy nem volt igaza és akinek éppen ebben mindig igaza van. Az Isten tartsa meg ezt a jó szokását!

A kultuszminiszter városunkban.

Dr. Jankovics Béla vallás- és közoktatásügyi min. kir. miniszter ömértósága f. év szeptember hó 26 án a d. lutáni gyorsal titkára kíséretében városunkba érkezett.

A pályaudvaron fogadására megjelentek hivatalosan Szász József Alsófehérvármegye főispánja, Bárányffy Kázmír Alsófehérvármegye alispánja, Tamásy Áron nagyprépost, Roska József rendőrfőkapitány és Dr. Roska Miklós polgármester helyettes.

A megérkező minisztert főispán a hivatalosan rá várakozó uraknak bemutatta, mire a miniszter kíséretével együtt a várbeli püspöki aulába hajtatott föl.

Az aulában a házigazda Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök fogadta a minisztert.

Este a vendéglátó Gróf Majláth a miniszter tiszteletére szűkebbkörű diszvacsorát adott. Másnap reggel Gróf Majláth ünnepélyes Istentiszteletet tartott, melyen a kultuszminiszter kíséretével együtt megjelent. Istentisztelet után Dr. Möller kir. tanácsos, a székesegyház rekonstrukciójának műépítészé tartott rendkívüli érdekes és a maga nemében páratlan magyarázatot kultuszminiszter ömértóságának. A székesegyház megtekintése után a

TÁRCA

A MOZI.

Sajátságos alakulat ez a Gyulafehérvár. A tömeg, a la faul, lélektanának bármelyik éleselméjű boncolója valószínűleg kemény diónak minősítené azt a feladatát, hogy mi is végeredményében ez a se nem város, se nem faluszerű alakulat? Mi az az ok, ami ezt a borzalom-helységet olyanná sorvasztotta, mint amilyen most. Hogy férhet el annyi társadalmi éretlenség egy porgődörben, hogy lehet egy csoport, egy jött-ment gyűlévésztelep olyan undorítóan rossz és olyan, ámbár elenyésző csekély számu, jó motívumokból összetéve. Sáros, ősrégi város, melynek ásatag kövei nagy történelmi koroknak, letűnt dicsőségeinek fehérlő fejtáji. Város, melynek nincsenek fiai, város, melynek nincsenek polgárai, nincsenek vezető szellemei, kiknek önzetlen törekvése a tömeg suggestív bálványozásával találkozni, s ebből a frigyből valami nagyobb lendület születnék, valami emelkedés ebből az elátkozott dsungelből. Mikor éri meg ez a városias telep a maga reneszánszát? Most csak különböző ismeretlen katonaezredek marhahus-szállító mészárszékei vagyunk, egy tiszta levegőjű, jól seprött

utcájú rendezett aeraris festúnak piszkos elővárosa, zöldséges piac, bűzös csapszék, hol az őrmestertől lefelé polgárok leihatják magukat. Az ugynevezett „kulturális haladás” csak holmi jegyzőkönyvi köszönetekben huzódik meg, valami magasabbrendű ölet csupán a kaláberben nyilvánul meg, de a makaoban és huszonegyben egészen kimerül. A jelszavak özönéből ritkán, s nagy erőfeszítéssel lát napvilágot egy kis tettecske embrio, amely aztán még ritkábban, serdül felnőtt egészséges produktummá. Az aszfalt, „városi fejlődésünk eme egyszerű eredménye” már annyira hozzá assimilálódott alkotóihoz és a városhoz, hogy csak geologusok tudnák felfedezni azt, hogy valaha létezett. A színészek messze elkerülnek, mint a vándormadarak a kénköves haláltavat, kint a legsötétebb Afrikában. Azonban Alba-Julia reményteljes városa, az más valami, ott teatrálui, specatüliók vannak. S ha ki is tépik óvatosabb kezek a zengő nyelvű plakátból az in Alba-Julát, azért az mégis ott marad, s hogy mit hirdet, arról jobb nem beszélni. Ez is kultúra, az igaz, s így lesz nem is olyan lassan „Belgradból” Alba-Julia . . .

Mindez a sok szókavarék különben csak azzal a céllal íródott, hogy alkalom adódjék rámutatni egy kis száraz pontra ebben az undor posványban, hol még látni lehet lelkesedést, igyekezetet, egy csipetnyi kis

idealizmust. Egy jóteknony hely ez, hol a szárnyaló kulturák szédületes rohanásaiból nekünk is jut egy kis izelítő, egy üdítő kis szellőcske, hol szomjas aggyal szívjuk föl azt, ami új, azt mi szép. Hol a mindennap aprólékos idegörlő gyötrelmei elműlnak; más világba álmódjuk át magunkat, idegen kulturákat látunk, s azt képzeljük, hogy abban élünk, annak részesei vagyunk. Szegény boldogság. Ugy járunk, mint az a szurtos korlátolt kis mosogató leány, ki tátott szájjal bámul be egy bálterem szellőztető nyílásán, s képzeletében ismeretlen gavallérja karján ő is ott élvez a forgatagban . . .

A mozi, ez a mi lelki szanatoriumunk, Gollmann mester mozija, mely most új, megszépült formában tárja ki kapuit az ő lelkes közönsége előtt. Talán egyes kapuciner-bölcsek drasztikusnak fogják találni, hogy ilyen keretes beszéd essék a mozirol. De hát ugy vagyunk vele, hogy amink van, azt becsüljük meg. Gyulafehérvár élvezni és tudni vágyó közönsége növesztette ilyen nagyszerűve ezt a mozit; tulajdonképen városunk, illetve közönségünk adott életet neki, s egyebe szegény kiéhezett közönségünknek ugy sincs. A mozi a miénk, becsületes szerezményünk, s becsüljük meg úgy, amint megérdemli.

Az ajtajáig idetévedt, a porban szégyenkező aszfaltton megyünk, s bokarándító köveken, melyeknek agy-

VÉDJEGY

**„MODIANO”
CLUBSPECIALITÉ**

**A LEGDRÁGÁBB
DE
A LEGJOBB!**

Orvosi tanácsra úgy a kúvelyek mint a laposkák nyomatlanok, de mindenikben benne van víznyomással a védjegy és a gyáros aláírása: S. G. Modiano

Főraktár: FUCHS NÁNDOR m. kir. dohánynagyáruházában.

Medgyaszay Sándor

villanyerőre berendezett hentes áruk gyára **DEBRECEN** ajánlja szalonra, zsiradék és füstölt hentesáru gyártmányait szigoruan a napi árak mellett, postai és vasuti küldemények a legpontosabban eszközöltetnek.

Batthyáni könyvtárba vonult a miniszter, a hol Dr. Szentiványi theologiai tanár, a könyvtár igazgatója fogadta, a ki szép előadás kíséretében mutatta be a miniszternek a könyvtár vagyontérő kincseit. Nagy érdeklődéssel nézte és tanulmányozta a miniszter „A Liber Aureus”, mely magábanvéve egy millió korona értéket képvisel.

Jankovics miniszter a szép magyarázatokért, a melyeket a kiváló tudós Dr. Szentiványi Róberttől hallott, hálás köszönetét fejezte ki és megígérte, hogy a Batthyáni-könyvtárt megkülönböztetett pártfogásba fogja venni.

A Batthyáni-könyvtár után a papnőveldebe ment a miniszter, a hol Dr. Balázs Endre theologiai rektor szép szavakkal fogadta a minisztert. A miniszter az üdvözlést megköszönve, megnézte a papnővelde egy előadási termét. A papnővelde után a finevelde tekintette meg, a hol a tanuló- és hálósobákat nézte meg és a hol Szporni János fineveldei igazgatónak a látottak fölött a legnagyobb elismerését fejezte ki.

Fineveldeből a gimnáziumba ment a miniszter, a hol Kárpis János gimnáziumi igazgató fogadta és kalauzolta végig. Négy osztályban az előadásokat is meghallgatta, a honnét a tornaterembe vonult le, a hol a tanártestület és ifjuság élén Kárpis János gimnáziumi igazgató hatásos beszéd kíséretében fejezte ki háláját és köszönetét azért, hogy látogatásával az intézetet megtisztelni szives volt. Beszéd után az ifjusági Önkép-zőkör elnöke üdvözölte a minisztert.

Most a miniszter kíséretével lehajtatott az Irgalmas nővérek vezetése alatt álló nép- és polgáriiskolába, a hol az irgalmasnővérek és leányok élén Dr. Kóródy Péter kanonok intézeti igazgató fogadta a minisztert. A fogadtatás után az intézet nagytermébe ment a miniszter, a hol tiszteletére szép kis ünnepélyt rendeztek. Az ünnepély ének- és zeneszámok és üdvözlő beszédéből állott. A városunk kulturális intézményei között az irgalmas nővérek vezetése alatt álló leányiskola most is szokásához híven, nagyon is kitelt magáért, a szép dekoráció, a fehér ruhás lányok és az ünnepély programja jóleső érzéssel töltötték el a minisztert és kíséretét.

A zárdából a városházára hajtatott Jankovics miniszter, a hol Hofbauer Richárd cs. és kir. 50. gyezredbeli alezredes a helyőrség törzstisztjei élén a katonaság nevében üdvözölte a minisztert. A városházától ismét iskolákba hajtatott, a mikor is megtekintette a polgári fiu iskolát és az állami elemi iskolát, mindkét intézetben az igazgatók fogadták a minisztert és a gyerekek üdvözlő beszédet mondtak. Az állami iskolában egy kis leánya virágot nyújtott át a miniszternek. Gróf Majláth püspök mindenütt fárndhatatlanul kísérte

rázó egyenletlenségén hasztalan munkálkodik városunk egynehány ügybuzgó tehene és bivalya. A küszöbön túl azonban már mértéktelenségbe kerülünk kedves városunktól, idegen világba. Az ember szinte hallani véli kint a villamosok csilingelését, a nagy város moráját, s az illúziót csak fokozza a közönség, a mi gyulafehérvári közönségünk, mely mégis van, létezik, s a hölgyek fényes toilettjeikkel úgy suhannak át a foyerben, mint egy nagyvárosi színházban.

Az előcsarnok s az egész mozi belseje, mint már jeleztük, át van alakítva. Az előcsarnokban balra egy hatalmas tükör tövébe, márvány mögé telepítették a cukrázdát, ha úgy tetszik hát a büffét, szemben ostromra készen áll a pénztár, balra a ruhatar, s ugyanott a kényelmes feljáró az emeleti páholyokhoz. A nézőtér az átalakítás valóban meglepetésszerűen hat. A földszintes páholyok mögött — a gépfülke eltávolítás által szerzett helyen — zsölye-sorok nyertek elhelyezést, bársonyos felcsapható ülésű kényelmes karos székek. Ezek fölött oszlopok által megtámasztva két oldalt előre kanyarodva az emeleti páholyok foglalnak helyet, összesen tizenhatsz páholy, nevezetességük, hogy mindenükből jól lehet látni, s a helykihasználás ötletes volta mellett a lehető legkényelmesebbek. A páholyosorok fölött a tiszta fehér menyezeten a lüster sokszínű csillagja hinti széjjel pazar fényét, s egyszersmind igazán elmés megoldással a ventilatort is magában rejti. A páholyok sötétvörösek, a fal vörös tapétával fedve, az egész nézőtér ügyeens

és kalauzolta a minisztert. Az iskolák látogatása után a miniszter a városháza nagytermében a város közönségének tiszteletét fogadta.

A város közönségét Dr. Roska Miklós polgármester helyettes vezette a miniszter elé, igen szép rövid beszédben köszönve meg a látogatást, kérte a kultuskormány támogatását és egy 300,000 koronás kamatmentes kölcsön adományozását az 1915. évre felépítendő polgári fuiskola céljára. A miniszter az ügyes beszédre adott válaszában örömeinek adott kifejezést, hogy az ősrégi városba ellátogathatott, de viszont sajnálattal bár, de — úgy mond — kénytelen kijelenteni, hogy a kormány nincs abban a helyzetben jelenleg, hogy az iskolát felépíttethesse, avagy kamatmentes kölcsönt biztosíthasson.

A város közönségének tiszteletét Eördögh Virgil kuriai bíró törvényszéki elnök vezetésével a kir. törvényszék tiszteletg. Azután a miniszter programmon kívül a Veresegyháziak egy négytagból álló báránybőr ujasos küldöttségét fogadta, kiket képviselőjük Dr. Mayer Ödön vezetett a miniszter elé és kik állami elemi iskolát kértek. A miniszter figyelemmel hallgatta meg a falusi deputáció kérését, igen behatóan érdeklődött képviselőjüknél és a küldöttség egyes tagjainál, valamint a szintén jelenlevő Nehéz János kir. tanfelügyelőnél a község és annak kulturális viszonyai iránt és végül kilátásba helyezte a kérelem teljesítését.

A küldöttség fogadása után a miniszter a várba hajtatott, hol az aulában Gróf Majláth püspök szűkebb körű 16 személyes diszebóden látta vendégül a minisztert és kíséretét.

Ebéd után újból a templom megtekintése következett, majd a régészeti múzeumba látogatott a miniszter, ahol Dr. Cserni Béla, a múzeum nagy tudású igazgatója tartott szakszerű és amellelt nagyérdekességű előadást, melyet a miniszter nagy figyelemmel hallgatott végig. A múzeum látogatása után a miniszter kíséretével együtt a vonathoz hajtatott, a honnét titkárával együtt az 5 órasi gyorsal Nagyszebenbe utazott.

Steckenpferd lilimontejszappan
Bergmann et Co.-tól Tetschen a/Elbe

elérhetetlen hatású szepők eltávolítására és nélkülözhetetlen szerszám és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevellel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogeriákban, illatszer és fodrász üzletekben 80 fillérért kapható. Szintoly páratlan hatású női kézápolószer a Bergmann „Manera” lilimontej, mely tubusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

elosztott magyaros díszítményekkel teljesen vörösben van tartva, csupán a menyezet és az emeleti páholsor fehér. Dicsérni való izlés, előkelő egyszerűség, s alkotója gyulafehérvári magyar iparos: Bozsó Mátyás. Az ő szaktudásának, találékonyságának és művészi izlésének eklatáns bizonyítéka az egész átalakítási művelet.

Az emeleti páholsor szerencsés elhelyezése, a tér gazdaságos kihasználása, s emellett az egész konstrukció szolid mivolta mondhatni a tökéletesség bélyegét hordja magán. Meglátszik, hogy Bozsó Mátyás egy alkotó művész lelkével csüngött munkáján s eddigi praxisában talán szokatlan feladatát teljes sikerrel oldotta meg. Egy nagyszerűen nekilendült vállalat őszinte valóban megérdemelt sikere az, büszkék lehetünk rá, s reméljük, hogy Bozsó Mátyás nem állapodik meg ennél, hanem még újabb meglepetéseket s egyben örömeiket fog szerezni nekünk.

Gollmann mester most újjászületett birodalmában pörgeti majd le a végnélküli filmet, az ő lelkes közönsége előtt. Most már számtalan páholy és puha zsölyeszék biztosítja a közönség kényelmét, most talán már kevesebben lesznek kénytelenek izgalmas mozi estéken jegy nélkül kívülről hallgatni a gép pörgését, s a katonazene lágy dünyögését, s a megsziporodott ülő helyek következtében a telt ház természetesen még nagyobb sikert és népszerűséget jelent. S amennyire mi a mozinkat szeretjük, tudjuk, hogy ez a telt ház sohasem marad el. Kívánjuk, hogy úgy legyen.

ÚJONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1913. október 2.

— **A király nevenapja.** Holnapután, szombaton október 4-én a helyi hatóságok és egyházak a szokás-hoz híven fogják megünnepelni Öfelsége nevenapját. A várbeli székesegyházban ünnepi istentisztelet lesz, melyre az összes polgári hatóságok képviselői, valamint a tisztikar vesznek részt.

— **Október 6.** Az aradi tizenhárom gyászos emlékeztetének évfordulója hétfőn lesz. Október 6-ika egyik legfeketébb, legtragikusabb napja a magyar történelemnek, melyre a magyar szív ma is bánatos érzésekkel tekint vissza.

— **Főispánunk leányának házassága.** Mult szombaton, szeptember 27-én Szász József Alsófehérvári és Marostorda vármegyék főispánjának és nejeinek Winkler Katalinnak leányát, Ilonkát nőül vette dr. Ikrich Arnold Nagyenyedén. Az esketési szertartást, mely a főispán házánál szűk családi körben folyt le, Pucher Anaklét alvinci Szt. Ferenc rendi zárdafőnök és plébános végezte. Tanúk voltak: dr. Szász Pál orsz. képviselő és dr. Sándor Géza Kolozsvár. Széles körű rokonság és egész országra kiterjedő jó barátok üdvözlése és jó kívánságai kísérték az ifjú párt a boldogság útjára.

— **Pongrácz Géza kir. tan., főszolgabíró ünneplése.** Az alvinci járás közsszeretében álló és az egész vármegyében páratlan népszerűségű Pongrácz Géza főszolgabíró kitüntetését és 25 éves közszolgálatát az alvinci járás Alvinc község közönsége e hó 5-én vasárnap, diszgyűléssel és nagyszabású bankettel ünnepeli meg. Az ünneplésben ama ritka széleskörű szimpátiának megfelelően, melynek az érdemes főbíró a megye társadalmában, örvend, az alvincieknek kívül a megye más részéből és városunkból is felette számosan vesznek részt.

— **Megyei közgyűlés.** Vármegyénk főispánja Szász József, a megye ez évi rendes őszi közgyűlését október 15-ére hívta össze. A 80 pontból álló tárgysorozatban városunk csak egy ponttal, a városi árveház szabályrendeleti módosításával szerepel. A tárgysorozatban szereplő Gróf Tisza miniszterelnök, Sándor János belügyminiszter és Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter kinevezését tudatoló leiratok tárgyalásai alighanem kedvező alkalmul fognak a tulnyomó erejű és többségű vármegyei munkapártnak szolgálni arra, hogy az országos munkapárt nagy vezére és kabinetje iránti változatlan bizalma és törhetetlen ragaszkodásának imponans módon kifejezést adjon.

— **Doctoravatás.** Mult szombaton avatták a kolozsvári Ferencz József tudományegyetemen Rejőd Jenő kir. tszvéki joggyakornokot, városunk urifiságának egyik közkedvelt tagját a jogtudományok doctorává.

— **A vásár.** A mult héten és e hét elején lefolyt Szentmihálynap őszi vásár élénken tükrözte vissza jelenlegi gazdasági helyzetünket. A kínálat a jelentkező kereslettel szemben aránytalanul nagy volt és az elért forgalom jóval alatta marad a normális viszonyaink közötti őszi vásárnak. A marha vásáron felhajtás 8034 darabot tett ki, ebből eladásra került 1619 drb. különféle szarvas marha, 128 ló, 11 csikó, és 204 drb. sertés, meglehetősen jó árak mellett. A kirakó vásáron elég nagy élénkség volt, de a vásárosok köreiből az elért forgalom csekélyisége miatt általános volt a panasz.

— **Új ügyvéd a hegyalján.** Dr. Wolf Ignác városunkból származó fiatal ügyvéd, ügyvédi irodáját mult héten nyitotta meg Magyarigénben.

— **Házasságok.** Az anyakönyvi hivatal e héten a következő házasságokat hirdeti: Nuss József Gyulafehérvár — Rosu Parasciva Oláhherpe, ifj. Laczi Csány István Torda-Szt.-László — Kovács Kata Torda-Szt.-László, Plésa János Gyulafehérvár — Moldován Astenia Gyulafehérvár.

— **Regálé árlejtés.** A nagyenyedi pénzügyigazgatóság a jövő évre 9 község regalebeszedési jogát, a boritaladó és huszfogyasztási adó beszedési jogát bocsátja árlejtésre. Az árlejtések, melyek mindennap délelőtt 10 órakor tartatnak Nagyenyedén a Pénzügyigazgatóság épületében, a következő napokon lesznek: Alvinc község október 16-án, kikiáltási ár 2806 K 96 f. Borbánd október 21-én, kikiáltási ár 647 K 75 f. Gergelyfája október 15-én, kikiáltási ár 2319 K 27 f. Balázsfalva és Kisbalázsfalva október 14-én, kikiáltási ár 9520 K 45 f. Spring október 15-én, kikiáltási ár 542 K 80 f. Felsőmarosujvár október 17-én 11 órakor, kikiáltási ár 1683 K 48 f. Véza október 14-én, kikiáltási ár 865 K 81 f. Vizakna október 20-án d. e. 11 órakor, kikiáltási ár 4619 K 48 f. Az árlejtés szóbeli, bánatpénz 10%.

„CLUB” cigaretta

CSAK AKKOR VALÓDI

ha az itt látható védjegyes képek rajta vannak.

Minden csomag teljesen 100 lapot tartalmaz.

Utánzásoktól, melyek mind silányabb minőségűek, óvakodjunk.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorbajosoknak, székszorulásban szenvedőknek

Kapható helyben és környéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

AZ ÚJ
Berson
minden sarkot
út

BERSONMŰVEK BUDAPEST VII

Igmándi keserűvíz

Az elromlott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbehozza.

Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.**BORMUST**
ELADÁSI HIRDETMÉNY.

A nagyenyedi Bethlen-kollégium miriszlói (Alsófehérvármegye) szőlőjében folyó évi október hó 19-én és következő napjain leszüretelendő mintegy 300 hektoliternyi különböző nemes fajú bormust nyilvános árverésen eladatik.

Árverés október hó 21-én délután 3 órakor tartatik meg a helyszínen. Feltételek megtekinthetők a Bethlen-kollégium jószágigazgatóságánál.

Nagyenyed, 1913. október 14.

RICK BÉLA, jószágigazgató.

Használjon nagysád Földes-féle

MARGIT-CRÉMET
-SZAPPANT

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen. A Margit-crème a főrangú hölgyek kedvenc szépitőszere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető. Mivel a Margit-crémet utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget. A Margit-crème ártalmatlan, zsírtalan, vegytiszta készítmény, amely a külföldön általános feltűnést keltett. **Ára 1 kor. Margit-szappan 70 fill. Margit-powder 1.20 korona.** — Gyártja:

Földes Kelemen gyógyszerára Aradon.

Főlerakat Gyulafehérváron: Frölich Gyula, Vlad Virgil, Vértés Miklós gyógyszerárakban. Nagyenyeden: Kovács József gyógyszerárában.

Haas Fülöp és FiaiSzőnyeg és butorszövet gyárosok -
Kolozsvár, Unió-u. 3 sz. Gyár: Sopron.

Nagy választék linoleum, viaszosvászon, szövet- és függönyök, roletták és tapétákban. Nagy raktár valódi perzsa szőnyegekben.

Orvosok

mint kitűnő köhögés elleni szert ajánlják

Milliók használják Köhögés

rekedség, nyálkásodás, számarhurut, nátha, torokfájás, valamint meghűlések ellen. 6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítványok, és orvosok és magánosok igazolják biztos hatását.

Étvágygerjesztő, finom ízű cukorka. Csomagja 20 és 40 fillérért, dobozokban 60 fillérért kapható: Frölich-, Vlad- és Petrilla Parthén gyógyszerárakban Gyulafehérvár, valamint minden gyógyszerárban.

Eladó ház a főtéren

Gyulafehérvárt, a Novák Ferenc-tér 7. sz. alatti Neugebauer-féle házastelek két üzlethelyiséggel és két lakással, örök áron eladó.

Értekezhetni: Ajtay Béláné Val Alsócsórán (Alvinc mellett.)

lehet beszerezni
kilógástalan minőségű
Gyümölcsfaanyagokat
Gyümölcs és Sétányfákat
Sima gyökeres és oltott
SZŐLÖVESSZÖKET.
Árjegyzéket ingyen küldenek

FISCHER és Tsa
faiskolák és szőlőültetvénytelepek
tulajdonosok: ifj. AMBROSI M. és Fischer L. örököszei.

Keil-Lakk

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincs.
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk” legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány.

Ha „fehér Keil-Lakk“-ot veszünk,
S vele mindent jól befestünk,
Konyhabutor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk” azurkék,
Kertibutor fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil-Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk”!

Mindenkor kaphatók:

J. B. MISSELBACHER SEN. CÉGNEL GYULAFEHÉRVÁRT.

N.-Szeben: Id. Misselbacher J. B.
N.-Szeben: Zimmermann J.
Sárány: Schnell Ferenc.

Szászrégen: C. Traugott Kósch.
Szászsebes: Baumán József.
Sz.-Keresztur: Thellmann Ágost.
Szt.-Ágotha: Láng H. C.

Szerdahely: Herm. Loew.
Topánfalva: özv. Binder Julia.
Ujgyház: Buchholzer György.

OSRAM

☆ villanylámpa ☆

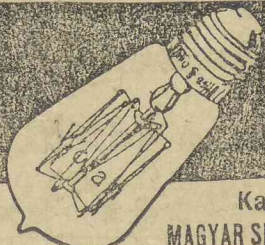
a legtartó-
sabb és ezért
a legolcsóbb.**Jickeli F.**

Károly

Gyulafehérvár Széchenyi u. 13.

Wotan

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Lámpa

Kapható villanszerelési üzletekben, villanytelepeken és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

Kálnai és Társa

gépgyár, vas- és fémöntőde

Telefonszám 221. **MAROSVÁSÁRHELY.** Wesselényi-u. 45.

Fűrészgyár, Szeszygyár, } berendezések, átalakítások, javítások.
Malom, Téglagyár

● Transmissiók, Csapágyak, Szíjkerekek, Féktuskók, ●

Körfűrészek

Szalagfűrészek

Ingafűrészek

Keretfűrészek

SPECIÁLIS KÉSZÍTMÉNYEK

Földgáz

Benzin

Szívgáz

motorok építése

Szívgáz generátorok, Benzinmotorok átalakítása szívgázra.

Vasutkerekek

Csapágyak

Alkatrészek.

Automobil motorok javítása.

AGÉLÖNTVÉNYEK.

Benzin és másfajta motorok javítása! Tüztöltő-fecskendők és összes felszerelések!

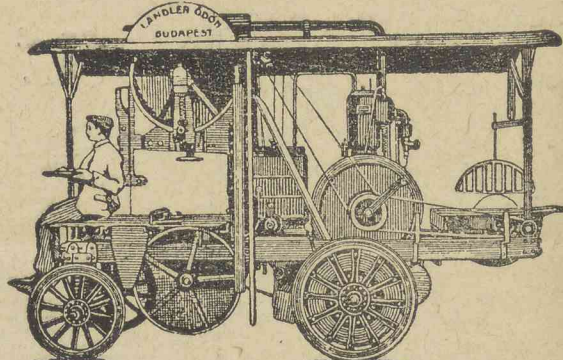
Mindenemü vas és fémöntvények rajz és minta szerint.

Gazdaságok és gyárak berendezése.

Műszaki cikkek nagy rakára.

LEGUJABB MAGÁNJARÓ MOTOROS FÜRÉSZ

baltával, favágásra és oséplési célokra kiválóan alkalmas 3 menetsebességgel. Bár mely hegyes vidéken, sőt rossz utakon is fennakadás nélkül működik.

Olcsó árak részletre is. Teljes jótállás

Külön osztály famegmunkáló gépekben.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld:

LANDLER ÖDÖN
motortelepe BUDAPEST, VI. ker., Lovag-u. 2. szám.

BIRÓ LAJOS, BRÓDI SÁNDOR, KENEDI GÉZA, KÓBOR TAMÁS, KOZMA ANDOR

az írók és újságírók színe-java írják

a legjobban szerkesztett, teljesen független
legelterjedtebb és legnagyobb magyar

napi lapot
AZ ÚJSÁG-ot

Vasárnap: „Asszony“, „Gyermek“,
„Automobil“ és „Sport“ melléklet.

Felelős szerkesztő: GAJÁRI ÖDÖN.

Szerkesztő-társ: Dr. ÁGAI BÉLA.

Előfizetési árak:

Egy évre K 28.—

Félévre „ 14.—

Negyed évre . . . „ 7.—

Egy hónapra . . . „ 2.40

AZ ÚJSÁG terjedelme rendszeren 32—36—40 oldal.

Vasár- és ünnepnapokon

80—100—200—280 oldal.

Megrendelő-cím:

AZ ÚJSÁG kiadóhivatala

Budapest, VII., Rákóczi-út 54. sz.

Egyes példány ára ünnep-
és vasárnapokon egyformán

10 fillér.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Utolérhetetlen hatású tüdő- és mellbetegségeknél, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyuladást, rekedtséget és gégebajokat megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatású gyomorgöres és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kiválóan bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbüznél, valamint az összes száj- és fogbetegségek, bőrfőgés ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő büzt. Jó hatású pánthikagilisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk:

Thierry A. Örangyal-gyógytárának Pregrada, Rohitsch mellett.

12 kis vagy 6 dupla v. 1 nagy specialüveg 5.60 K. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény!

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban se leslegessé tesz. Használatos gyerekágyas nőknél fájó emlők, tejmegindítás, rekedés, emlőkeményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, ütés, szúrás, lövés, vágás vagy zúzódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek elávolítására mint: üveg, szálka, por, serét, tüske stb. kinövések, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, féreg, rothadás, körömgüvelés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknél előforduló fölfekvésnél, vérelések-nél, fültájásnál, valamint kipállás esetén csecsemőknél stb. stb. kitűnő hatású.

2 tégely ára K 3.60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvétel mellett kapható.

Budapestben kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszer-tárában. Nagyban: Thalmayer és Seitz, Kochmeister Utódai, Radanovits Testvérek droguériákban Budapestben kapható. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül:

Thierry A. Örangyal gyógyszer-tárából, Pregrada, Rohitsch mellett.

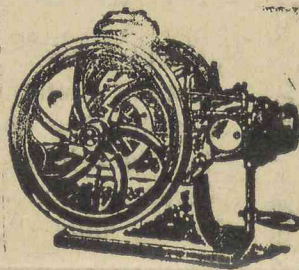
HA szép, hibátlan és olcsó nyomtatványt

akar, keresse fel PAPP GYÖRGY könyvnyomdáját GYULAFEHÉRVÁROTT.

Számos elismerő és dicsérő nyilatkozat bizonyítja e nyomda megbízhatóságát.

A VILÁGHÍRŰ ÉS LEGUJABB RENDSZERŰ

BOLINDER NYERSOLAJ-MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

ÁNYOS IMRE cégnél kaphatók
BUDAPEST, VI. PODMANICKY-UTCA 17.

Telefon 12-76.

Legkisebb nyersolajszükséglet!

Jutányos árak!

Feltétlen jótállás!

Kedvező fizetési feltételek!

Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Kugler és Társai
Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.